

בְּאֵיזֶב, וְנָטִיל מְדִילִיָּהּ. וּכְדִין (שְׁמוֹת יב) פֶּסַח הוּא לִי יְיָ וְדָאֵי. דְּעַד הַשְּׁתָּא לָא הָוָה פֶּסַח לִי יְיָ. זָכְאִין אֵינוּן דִּידְעֵי וּמִיַּחְדֵּי יַחֲוּדָא דְמֵאֲרִיהוֹן פְּדָקָא יֵאוּת.

בְּתִיב (שְׁמוֹת לד) אֱלֹהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ, וּכְתִיב בְּתַרְיָה אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר. מָאֵי (עֲבִיד) הַאֵי לְגַבֵּי הַאֵי. אֱלָא הֲכִי אוּקְמוּהָ, מָאֵן דְּאָכִיל חֲמִין בְּפֶסַח (כְּאִילוּ עֲבִיד בּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת לַמַּפְלָח לְגַרְמִיָּה, דְּהָא רְוָא הֲכִי הוּא דְחֲמִין בְּפֶסַח) כְּמָאֵן דְּפִלַּח לְכּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת אֵיהּוּ.

הָא חֲזִי, פִּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם נִפְקוּ מִרְשׁוֹ דְלָהוֹן, מִרְשׁוֹ אַחְרָא, מֵהֵהוּא רְשׁוֹ דְאֶקְרִי חֲמִין, נְהֵמָא בִישָׂא. וְעַל דָּא אֶקְרִי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת הֲכִי, וְדָא אֵיהּוּ רְזָא דִיצַר הָרַע, פּוֹלְחָנָא נּוֹכְרָאָה, דְּאֶקְרִי אוּף הֲכִי שְׂאוּר. וְדָא אֵיהּוּ יִצַר הָרַע, דְּהֲכִי אֵיהּוּ יִצַר הָרַע בְּבַר נֶשׁ, כְּחִמִּיר בְּעֵיסָה, עָאֵל בְּמַעוּי דְבַר נֶשׁ זַעִיר זַעִיר, וּלְבַתַּר אֶסְגֵּי בֵיהּ, עַד דְּכָל גּוּפָא אַתְעַרְב בְּהַדְיָה. וְדָא אֵיהּוּ כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תְּהִלִּים פֵּא) לֹא יִהְיֶה בָךְ אֵל זָר. אֵל זָר וְדָאֵי.

אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר, רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח, (ישעיהו ב) חֲדָלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ כִּי בְמָה נִחְשָׁב הוּא. הַאֵי קָרָא אוּקְמוּהָ. אֲבָל מָאֵי חֲדָלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם, וְכִי אַזְהַר לִיָּה לְבַר נֶשׁ לְאַתְמָנַע מִשְׂאֵר בְּנֵי נֶשׂא. אוּף אֵינוּן נְמִי לְגַבִּיָּה, יִשְׁתַּכְּחוּן בְּנֵי נֶשׂא דְלֹא יִקְרַבוּן אֶלִּין בְּאֶלִּין לְעַלְמִין. אֱלָא הָא אוּקְמוּהָ כְּמָאֵן דְּאֲשַׁפִּים לְפִתְחָא דְחַבְרִיָּה לְמִיָּהֵב לִיָּה שְׁלָם.

וְאָנָּא אוּקְמִנָּא לִיָּה בְּקָרָא אַחְרָא, דְּכְתִיב, (משלי כ) מְבַרְךָ רַעְהוּ בְּקוֹל גְּדוֹל בְּבִקְרַהּ הַשֶּׁפֶם קָלְלָהּ תַחֲשָׁב לּוֹ. וְאֵף עַל גַּב דְּכָלָא שְׁפִיר. אֲבָל מָאֵי חֲדָלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ. הֲכָא פְקִיד קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְבַר נֶשׁ, וְאַזְהִיר לִיָּה

וְלָקַח מִשְׁלוֹ, וְאָז (שְׁמוֹת יב) פֶּסַח הוּא לֵה, וְדָאֵי. שְׁעַד כְּאֵן לֹא הָיָה פֶּסַח לֵה. אֲשֶׁרִי אֱלֹה שְׂיִוְדְעִים וּמִיַּחְדִּים יַחֲוּד קוֹנֵם כְּמוֹ שְׂצָרִיךְ. כְּתוּב (שם לד) אֱלֹהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ, וּכְתוּב אַחְרֵיוֹ אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר. מַה (עוֹשָׂה) זֶה אֲצֵל זֶה? אֱלָא כְּךָ פְרִשׁוּהָ, מִי שְׂאוּכַל חֲמִין בְּפֶסַח (כְּאִילוּ עוֹבַד בּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת לַעֲבַד לְהֵם, שְׁכֵן הַסּוּד כֵּךְ הוּא - שְׁחֲמִין בְּפֶסַח) כְּמִי שְׁעוֹבַד לְכּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת הוּא.

בֵּא וְרָאָה, כְּאֲשֶׁר יִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, יִצְאוּ מִרְשׁוֹת שְׁלֵהֵם, מִרְשׁוֹת אַחְרַת, מֵהֵרְשׁוֹת הֵהִיא שְׁנַקְרָאת חֲמִין, לְחַם רַע. וְעַל זֶה נִקְרָאִים כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת כְּךָ, וְזֵהוּ סוּד שֶׁל יִצַר הָרַע, עֲבוּדָה זְרָה, שְׁנַקְרָאת גַּם כְּךָ - שְׂאוּר. וְזֵהוּ יִצַר הָרַע, שְׁכָף הוּא יִצַר הָרַע בְּכֵן אָדָם כְּשְׂאוּר שְׁבַעֲפֶסָה, שְׁנַכְנַס בְּמַעוּי שֶׁל אָדָם מְעַט מְעַט, וּלְכַסּוּף מִתְרַבָּה בּוֹ עַד שֶׁכָּל הַגּוּף מְעַרְב בּוֹ. וְזֵהוּ כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. וְעַל זֶה כְּתוּב, (תְּהִלִּים פֵּא) לֹא יִהְיֶה בָךְ אֵל זָר. אֵל זָר וְדָאֵי.

אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר. רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח, (ישעיהו ב) חֲדָלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ כִּי בְמָה נִחְשָׁב הוּא. פְּסוּק זֶה פְרִשׁוּהוּ, אֲבָל מַה זֶה חֲדָלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם? וְכִי מְזַהֵר לוֹ לְאָדָם לְהִמָּנַע מִשְׂאֵר בְּנֵי אָדָם אֲפִלּוּ הֵם גַּם כֵּן מִמֶּנּוּ יִמְצְאוּ בְּנֵי אָדָם שְׂלֵא יִתְקַרְבוּ אֵלָיו בְּאֵלוֹ לְעוֹלָמִים? אֱלָא זֶה פְרִשׁוּהוּ בְּמִי שְׂמִשְׁכִּים לְפִתְחַ חֲבֵרוֹ לְהִבְיָא לוֹ שְׁלוֹם. וְאַנְחֵנוּ בְּאַרְנוֹ אוֹתוֹ בְּפֶסוּק אַחַר, שְׁכָתוּב (משלי כ) מְבַרְךָ רַעְהוּ בְּקוֹל גְּדוֹל בְּבִקְרַהּ הַשֶּׁפֶם קָלְלָהּ תַחֲשָׁב לּוֹ. וְאֵף עַל פִּי שְׁהַכֵּל טוֹב, אֲבָל מַה זֶה חֲדָלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ? כְּאֵן צְוָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם וּמְזַהֵר אוֹתוֹ לְהִשְׁמַר מֵאֵלוֹ בְּנֵי